

Bölüm 3

2009, 2015 ve 2019 Türkçe Öğretim Programlarının Atatürk ve Cumhuriyet Bağlamında Değerlendirilmesi

İbrahim Halil YURDAKAL¹



¹ Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi ABD, iyurdakal@pau.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-6333-5911,

göze çarpmaktadır. Özellikle 2006 programında Atatürk kavram ve içerik olarak oldukça geniş ele alınmıştır. Atatürk ve Atatürkçülüğe dönük ayrı bir kazanım listesi yer almakla birlikte Atatürkçülüğe dönük kazanımların nasıl işleneceğine ilişkin bir bölüm de bulunmaktadır. 2015 Türkçe Öğretim Programı incelendiğine ise özellikle Cumhuriyet kavramına ilişkin herhangi bir bulguya rastlanamamıştır. Bunun yanı sıra sadece temalar bölümünde Millî Mücadele ve Atatürk temasından örnek konulara yer verilmiştir. 2019 Programında da 2015 gibi Atatürk ve Cumhuriyet kavramları geniş yer tutmamaktadır. Sadece metin içlerinde yer alan bu kavramlar daha çok örnek vermek amacı ile kullanılmıştır. Sonuç olarak özellikle 2006-2019 arasındaki Türkçe Öğretim Programlarındaki dönüşüm incelendiğinde Atatürk ve Cumhuriyet olguları giderek programda daha az yer almaktadır. Özellikle 2006 sonrası programların hacmen azalması ve genel bilgiler üzerine yoğunlaşarak ayrıntıya inmemesi bu azalmaya yol açmış olabilir. Bu kapsamda şu öneriler sunulabilir;

- Özellikle kültürel miras dikkate alındığında Atatürkçülük olgusu yeni kurulan bir ülkenin temel niteliklerini oluşturması nedeniyle programda daha fazla yer almalıdır.
- Cumhuriyet kavramının programda giderek daha az yer alması bir problem olarak düşünülse de özellikle öğrenci ders kitaplarında geniş yer tutması önemlidir. Bu kapsamda programda çok yer alması da öğrenci ders ve çalışma kitaplarında Cumhuriyet ve özelliklerine daha fazla yer verilmelidir.
- Özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu lideri sıfatına sahip olan Atatürk'e dönük insani özellikleri dışında felsefi ve siyasal özelliklerine programda yer verilerek örnek konu anlatımlarına yer verilmelidir.

Kaynakça

- Bayburtlu, Y. S. (2015). 2015 ve 2006 Türkçe öğretim programlarının değerlendirilmesi, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(15), 137-158.
- Millî Eğitim Temel Kanunu (1973). *Resmî Gazete*, (Karar no: 1739, sayı: 14574), https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/08144011_KANUN.pdf.
- MEB (2009). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu (1- 5. Sınıflar)*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- MEB (2015). *Türkçe dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programı*, Ankara.
- MEB (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*, Ankara.
- Susar Kırmızı, F. ve Yurdakal, İ. H. (2019). Sınıf öğretmenlerinin 2018 Türkçe dersi öğretim programına ilişkin görüşleri. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 64-76.

Yurdakal, İ. H. (2019). Metaphoric perceptions of 4th grade students in primary school on the concepts of Atatürk, war of independence, and republic. *European Journal of Education Studies*, 6(5), 1-24.

Yurdakal, İ. H. ve Yurdakal, A. (2021). First reading and writing teaching in Turkish teaching programs between 1924-1981. *The Journal of Limitless Education and Research*, 6(1), 41-77.

Foto: <https://listelist.com/ataturkun-cocuklarlar-iligili-sozleri/>